

دیابت

آبان ۱۴۰۰
معاونت بهداشتی

اهمیت بیماری های غیرواگیر

- در ابتدای هزاره سوم میلادی ۵۹٪ کل مرگ های جهان و ۴۶٪ بار جهانی بیماری ها ناشی از بیماریهای غیرواگیر بوده و بیماری های مزمن مسؤل بیش از ۷۰٪ کل هزینه های پزشکی بوده اند.
- وقوع سه چهارم مرگ های ناشی از بیماری های غیرواگیر در کشورهای کم درآمد یا با درآمد متوسط
- افزایش بروز بیماری های غیرواگیر در اثر عوامل اجتماعی ای همانند زندگی ماشینی، تغییر در نوع تغذیه و سبک زندگی و نیز افزایش امید به زندگی

وضعیت موجود عوامل خطر بیماریهای غیرواگیر در گیلان

- فشار خون $(SBP > 140 \text{ and /or DBP more than } 90 \text{ Hg})$ ۳۱.۳٪-

- اضافه وزن و چاقی $(BMI > 25\text{kg}/\text{m}^2)$ ۶۷.۴۵٪-

- گیلان در **رتبه چهارم** کشوری بعد از دانشگاههای سمنان، بوشهر و مازندران قرار دارد -

- قند خون غیرمعمول (FBS) ۱۲.۹۴٪-

- کلسترول بالا $(\text{Serum level of Cholesterol} > 200 \text{ mg/dL})$ ۲۴.۸۱٪-

- مصرف روزانه دخانیات ۱۱.۹۰٪-

- کم تحرکی $(< 600 \text{ MET-Minutes/week})$ ۴۸.۲۵٪-

منبع: STEP ۲۰۱۶

اهداف بیماری های غیرواگیر برای جمعیت ایران

الف) اهداف مشابه با اهداف سازمان جهانی بهداشت:

هدف ۱: ۲۵٪ کاهش در خطر مرگ زودرس ناشی از بیماری های قلبی عروقی، سرطان، دیابت بیماری های مزمن ریوی

هدف ۲: حداقل ۱۰٪ کاهش نسبی در مصرف الکل

هدف ۴: ۳۰٪ کاهش نسبی در متوسط مصرف نمک در جامعه

هدف ۵: ۳۰٪ کاهش نسبی در شیوع مصرف دخانیات در افراد بالاتر از ۱۵ سال

هدف ۶: ۲۵٪ کاهش نسبی در شیوع فشار خون بالا

هدف ۷: ثابت نگهداشتن میزان بیماری دیابت و چاقی

هدف ۹: ۸۰٪ دسترسی به تکنولوژی ها و داروهای اساسی قابل فراهمی شامل داروهای ژنریک مورد نیاز برای درمان بیماری های غیرواگیر در بخش های خصوصی و دولتی

اهداف بیماری های غیر واگیر برای جمعیت ایران

ب) اهداف متفاوت با اهداف سازمان جهانی بهداشت:

هدف ۳: ۲۰٪ (۱۰٪) کاهش نسبی در شیوع فعالیت بدنی ناکافی

هدف ۸: دریافت دارو و مشاوره (از جمله کنترل قند خون) توسط حداقل **۷۰٪ (۵۰٪)** از افراد واجد شرایط برای پیشگیری از حمله های قلبی و سکته مغزی

هدف ۱۰: به صفر رساندن میزان Trans Fatty Acid در روغن ها و غذاهای فرآوری شده

اهداف اختصاصی ایران

هدف ۱۱: ۲۰٪ کاهش نسبی در میزان مرگ و میر ناشی از سوانح و حوادث ترافیکی

هدف ۱۲: ۱۰٪ کاهش نسبی در میزان مرگ و میر ناشی از مصرف مواد مخدر

هدف ۱۳: ۲۰٪ افزایش دسترسی به درمان بیماری های روحی-روانی

○ در سال ۱۹۹۱ فدراسیون جهانی دیابت (IDF) و سازمان بهداشت جهانی (WHO) تاریخ ۱۴ نوامبر را روز جهانی دیابت معرفی کردند. این روز مصادف است با تاریخ تولد "فردریک بانتینگ" کسی که همراه با "چارلز بست" انسولین را کشف کرد.

۱۴ نوامبر روز تولد فردریک بانتینگ کاشف
انسولین می باشد.

WORLD DIABETES DAY

14 NOVEMBER

○ **باتوجه به افزایش روزافزون مبتلایان به این بیماری، این روز با هدف آشنایی و اطلاع رسانی عموم مردم درباره دیابت، عوارض و درمان آن نام گذاری شده است. دیابت درمان نشده می تواند عوارضی جدی از قبیل کوری ناگهانی، نارسایی کلیوی، سکته مغزی و قطع پا به دنبال داشته باشد؛ به همین جهت می تواند باعث ایجاد هزینه های طولانی مدت پزشکی و غیرپزشکی برای بیماران، خانواده های آنها، مراقبین و نظام سلامت شود.**

نماد روز جهانی دیابت یک دایره آبی است.

شعار روز جهانی دیابت در سال ۱۴۰۰

○ شعار این روز در سال ۱۴۰۰ «دسترسی به مراقبت‌های دیابت» می‌باشد:

مراقبت دیابت، امروز بیشتر از همیشه

آمار گیلان

پایان تابستان ۱۴۰۰	
۷۲۹۳۵	کل بیماران دیابتی شناسایی شده
۲۲۹۷۰	بیماران دیابتی ساکن شهر
۴۹۹۶۵	بیماران دیابتی ساکن روستا

شیوع دیابت

مورد انتظار بر اساس استپس ۲۰۱۶	شیوع دیابت گیلان	
%۱۱,۵۵	%۲,۶	شهری
%۱۵,۲۳	%۸,۴	روستایی
%۱۲,۹۴	%۴,۹	کل دیابت

خطر سنجی به عنوان روش بیماریابی دیابت، فشارخون بالا، اختلال چربی خون و بیماری های قلبی عروقی

○ در شش ماهه اول سال ۱۴۰۰ تعداد ۶۱۹۰۷ نفر از جمعیت بالای ۳۰ سال خدمت فعالیت خطر سنجی قلبی عروقی را دریافت نموده اند یعنی کمتر از ۴٪ جمعیت هدف از نظر بیماریهای دیابت، فشارخون بالا، اختلال چربی خون غربالگری شده اند و این یعنی غافل شدن از این قاتلان خاموش.

○ در حالیکه سرعت افزایش شیوع این بیماری و عامل خطر چاقی آن چنان بالاست که از اهداف سازمان جهانی بهداشت ثابت نگه داشتن آن تا سال ۲۰۲۵ می باشد.

○ در حال حاضر در گیلان حدود ۷۳۰۰۰ دیابتی در مراکز بهداشتی درمانی پرونده دارند که ۳۵٪ آنان مراقبت شده اند. متأسفانه با بروز پاندمی کووید مراقبت از دیابت نیز نسبت به گذشته کمتر شده است و احتمال بروز عوارض و معلولیت هایی مانند سکته های قلبی عروقی، پای دیابتی، رتینوپاتی دیابتی و ... بیش از گذشته وجود دارد. نگرانی مردم جهت مراجعه به آزمایشگاهها، کلینیک ها و .. باعث می شود که به امر آموزش، ارتقاء آگاهی و خودمراقبتی بیش از گذشته توجه شود.

سلامت باشید
پاییز ۱۴۰۰

